

Bruselj, 10. junij 2022
(OR. en)

10070/22

ESPACE 68
MARE 47
RECH 367
COMPET 487
MI 466
IND 225
ENV 598
EU-GNSS 25
TRANS 371
TELECOM 265
ENER 294
EMPL 253
CSDP/PSDC 350
CFSP/PESC 755

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj: Generalni sekretariat Sveta

Datum: 10. junij 2022

Prejemnik: delegacije

Št. predh. dok.: 9389/22

Zadeva: Copernicus by 2035

- Council conclusions (adopted on 10/06/2022)

V prilogi vam pošiljamo sklepe Sveta o programu Copernicus do leta 2035, ki jih je Svet sprejel na 3877. seji 10. junija 2022.

Sklepi Sveta o programu Copernicus do leta 2035

SVET EVROPSKE UNIJE –

OB OPOZARJANJU NA:

- A. sklepe Sveta o „vesoljskih rešitvah za trajnostno Arktiko“ z dne 29. novembra 2019¹, v katerih Svet opozarja, da ima Evropa že precejšnje zmogljivosti za opazovanje Zemlje ter da so te pomembne za spremljanje učinkov podnebnih sprememb na arktično okolje in boj proti njim, hkrati pa ugotavlja, da v zmogljivostih in storitvah za spremljanje še vedno obstajajo vrzeli;
- B. sklepe Sveta o „vesolju za trajnostno Evropo“ z dne 4. junija 2020², v katerih Svet izpostavlja, da lahko znanost o Zemlji in evropski vesoljski podatki, storitve in tehnologije prispevajo k evropskemu zelenemu dogovoru, ter poziva Evropsko komisijo in države članice, naj olajšajo in spodbujajo uporabo podatkov in storitev;
- C. sklepe Sveta o vesolju za ljudi na evropskih obalnih območjih z dne 28. maja 2020³, v katerih Svet poudarja, da storitve in aplikacije programa Copernicus neprecenljivo prispevajo k zelenemu prehodu ter orodjem odločanja in načrtovanja v končno korist državljanov;
- D. sklepe Sveta o novem vesolju za ljudi z dne 28. maja 2021⁴, v katerih Svet poziva Komisijo in Agencijo Evropske unije za vesoljski program, naj z akcijskim načrtom spodbujata uporabo vesoljskih storitev s spodbujanjem sprejetja vesoljskih rešitev v okviru številnih politik EU ter povečata konkurenčnost vesoljske industrije EU navzdol v verigi;

¹ Dok. 14603/19.

² Dok. 8512/20.

³ Dok. 9164/21.

⁴ Dok. 9163/21.

- E. sklepe Sveta „Oblikovanje Evrope, odporne proti podnebnim spremembam – nova strategija EU za prilagajanje podnebnim spremembam“ z dne 10. junija 2021⁵, v katerih Svet poudarja predvsem pomen nadaljnjega razvoja storitev programa Copernicus za ocenjevanje učinkov podnebnih sprememb –

I. Uvod: Trenutno stanje in trendi

1. OPOZARJA, da je Copernicus civilni operativni sistem, ki ga usmerjajo uporabniki, ki je namenjen odzivanju na velike družbene izzive ter ki temelji na trdnem znanstvenem strokovnem znanju in izkušnjah, hkrati pa ustvarja brezplačne in prosto dostopne podatke in informacije; POUDARJA, da ima Unija s programom Copernicus vodilno vlogo v svetu, saj je sposobna opazovati, spremljati Zemljo in predvidevati spremembe, zlasti z uporabo modeliranja, ter služiti znanstvenim, institucionalnim in komercialnim uporabnikom, ter da program Copernicus že prinaša najrazličnejše oprijemljive rezultate za Evropo, na primer na področju podnebnih storitev, okoljskega spremljanja kopnega, oceanov in ozračja, za obvladovanje nesreč in za civilno varnost;
2. POUDARJA, da bi bilo treba, če želimo, da Evropa ostane vodilna, ne le zagotoviti kontinuiteto in nenehno izboljševanje storitev programa Copernicus ter zmogljivosti za opazovanje *in situ* in v vesolju in podatkov o tem, pač pa jih tudi izboljšati in razširiti na nove vrste zmogljivosti opazovanja in na nove storitve, temelječ na posodobljenih zahtevah znanstvenih in institucionalnih uporabnikov ter ob izkoriščanju najnovejših tehnoloških in znanstvenih spoznanj;
3. OPOZARJA, da je treba v viziji programa Copernicus do leta 2035 upoštevati glavne trende, kar zadeva njegove ključne uporabnike, morala pa bi tudi tesno slediti političnim prednostnim nalogam Unije in njenih držav članic, okoljskim izzivom in tehnološkemu napredku, hkrati pa si prizadevati za povečanje njegove zmožnosti za reševanje družbenih izzivov v okviru treh stebrov: zelenega dogovora, zlasti podnebnega izziva, digitalnega prehoda in civilne varnosti, ki skupaj prispevajo k odpornejši Evropi;

⁵ Dok. 9694/21.

4. POUDARJA, da je uspeh programa Copernicus odvisen od strokovnega znanja in izkušenj Komisije, držav članic in ključnih partneric, tj. vseh tistih organizacij, ki v program Copernicus prinašajo svoje tehnično znanje in izkušnje na visoki ravni: Evropska vesoljska agencija, Evropska organizacija za uporabo meteoroloških satelitov, Agencija EU za vesoljski program, Evropski center za srednjeročne vremenske napovedi, Mercator Ocean International, Evropska agencija za okolje, Satelitski center EU, Evropska agencija za pomorsko varnost in Frontex ter evropske industrijske in raziskovalne organizacije; PRIZNAVA, da upravljanje programa Copernicus ima in bo imelo še naprej ključno vlogo pri uspehu programa; OPOZARJA, da je forum uporabnikov programa Copernicus strokovno telo za potrebe uporabnikov in za spodbujanje uporabe, in POUDARJA pomen vloge foruma uporabnikov v celotni vrednostni verigi;
5. POZIVA k razvijanju storitev in podatkov programa Copernicus do leta 2035, da bi dosegli podnebne in okoljske cilje zelenega dogovora, tj. prehod na trajnostni razvoj, vključno z blažitvijo podnebnih sprememb in prilagajanjem nanje, zlasti z okrepljenim spremljanjem emisij CO₂;
6. OPOZARJA, da program Copernicus zagotavlja znanstveno ustrezna orodja in kazalnike za ocenjevanje trenutnega stanja podnebja, vzrokov in trendov, pa tudi za dolgoročne napovedi scenarijev podnebnih sprememb, s čimer nudi dragoceno podporo snovalcem politike in nosilcem odločanja, pa tudi gospodarskim akterjem in državljanom, in IZPOSTAVLJA ključno vlogo programa Copernicus pri zagotavljanju razpoložljivosti kritičnih podatkov, pri spremljanju in merjenju napredka pri doseganju nekaterih ciljev Pariškega sporazuma, vključno s podporo ocenjevanju pregleda globalnega stanja, ter pri odločitvah, sprejetih na poznejših konferencah pogodbenic;

7. POUDARJA ključno vlogo, ki jo mora imeti program Copernicus pri podpiranju javnih odločitev in ukrepov, zlasti na področjih, kot so biotska raznovrstnost in ekosistemi, zdravje kot del pristopa „eno zdravje“, podpora čisti energiji, boj proti onesnaževanju, razogljičenje gospodarstva in družbe, trajnost mest, promet in pametna mobilnost, prehranski in vodni viri, kriosfera, trajnostno upravljanje oceanov, obalna območja, pomorski nadzor, gozdarstvo, trajnostno kmetijstvo, naravni viri, kulturna dediščina, dezertifikacija ter obvladovanje tveganj in nesreč, kot so hidrološke ali geološke nevarnosti;
8. POUDARJA, da je treba upoštevati naslednje nove trende, da bi čim bolj povečali njihove koristi za program Copernicus:
- i. na področju tehnologij:
 - dodatna opazovanja Zemlje z novimi meritvami in instrumenti;
 - dodatna opazovanja Zemlje z novimi arhitekturami in novimi poslovnimi modeli, zlasti javnimi ali komercialnimi konstelacijami in priložnostmi novega vesolja;
 - ii. na področju znanosti:
 - vpliv razvoja računalniške znanosti na numerične modele zemeljskega sistema v vseh njegovih komponentah, vključno s pristopom k povezanim sistemom in kompleti modeliranja;
 - iii. na digitalnem področju:
 - digitalna preobrazba, vključno z visokozmogljivostnim računalništvom, analitiko masovnih podatkov, umetno inteligenco, integracijo in vizualizacijo podatkov, dolgoročno hrambo podatkov pa vse do koncepta tesnega digitalnega sodelovanja;

9. OPOZARJA, da države članice pričakujejo razvoj zmogljivosti EU za obvladovanje izrednih razmer in varnostne storitve v podporo odpornejši Evropi, ter IZPOSTAVLJA potrebo po krepitvi portfelja varnostnih storitev, na primer z razvojem večjih zmogljivosti za zgodnje opozarjanje in ocenjevanje tveganja, ki bodo omogočale spremljanje in analizo morebitnega razseljevanja prebivalstva zaradi vplivov podnebnih sprememb;
10. OPOZARJA na dolgotrajno potrebo po večji odzivnosti in večji natančnosti pri pridobivanju in razširjanju podatkov, tudi z večjo prožnostjo in pravočasnostjo pri programiranju satelitov nad zahtevanim območjem;
11. OPOZARJA, da je spodbujanje uporabe programa Copernicus prednostna naloga in da morajo biti storitve, podatki in informacije uporabniku prijazni, prilagojeni družbenim, gospodarskim in okoljskim potrebam ter koristni predvsem za javne organe, a tudi za znanstvenike, gospodarske akterje in državljane;
12. POUDARJA, da je treba omogočiti enostaven in prožen dostop do podatkov in njihovo uporabo, kar vključuje vse podatke, potrebne za storitve programa Copernicus, ter da lahko program Copernicus prispeva k razvoju celotne evropske vrednostne verige, vključno s spodbujanjem sektorja, ki je nižje v verigi, in sicer z uvedbo in spodbujanjem uporabniku prijaznih ter, kolikor je to mogoče in ustrezno, energetsko učinkovitih evropskih platform za dostop do podatkov in informacij;

II. Priporočila

13. POTRJUJE, da je Copernicus civilni, operativni in uporabniško usmerjen program EU, ki podpira zeleni dogovor, digitalni prehod in civilno varnost, ki skupaj prispevajo k odpornejši Evropi; PRIPOROČA, da podnebne spremembe ostanejo prednostna naloga, ter podpira politike za blažitev podnebnih sprememb in prilagajanje nanje; hkrati PRIPOROČA nadaljnje izvajanje politike brezplačnih, popolnih in odprtih podatkov v zvezi s programom Copernicus;
14. POZIVA k večji dolgoročni kontinuiteti sedanjih opazovanj in storitev v vesolju in *in situ*;

15. POZIVA k izvedbi prednostnih nalog programa Copernicus, ki se še ne izvajajo, vključno z naslednjo generacijo satelitov Sentinel in šestimi širitvenimi misijami programa Copernicus ter namensko podporo področjem politike, kot so Arktika, obalna območja, kulturna dediščina in okoljska skladnost, ob upoštevanju varnosti vesoljske in zemeljske komponente ter celovitosti podatkov; POUDARJA, da je treba obravnavati nove storitve, kot sta kmetijstvo ter prehranska in vodna varnost, in PRIPOROČA pripravo dolgoročnega razvoja družine satelitov Sentinel na podlagi posodobljenih zahtev uporabnikov;
16. PRIPOROČA, da so odgovori na glavne zahteve uporabnikov jasno osredotočeni na zagotavljanje uporabnih in neokornjenih informacij ter da jih Komisija opredeli v preglednem in strukturiranem dialogu v sodelovanju s forumom uporabnikov programa Copernicus;
17. POZIVA k dodelitvi ustreznih sredstev za raziskave, razvoj in izvajanje storitev programa Copernicus, da bi zagotovili pripravo novih storitev in novih projektov, pri katerih se bodo uporabljali prihodnji podatki, ter njihovo boljše povezovanje, tudi z drugimi viri, da bi ohranili najsodobnejše zmogljivosti in mednarodno konkurenčnost programa Copernicus, ter POUDARJA, da je treba več pozornosti nameniti trajnosti infrastrukture za opazovanje Zemlje v celotni vrednostni verigi in spremljanju njenega okoljskega odtisa;
18. POUDARJA, da bi bilo treba pozorno spremljati povezanost s programom Digitalna Evropa, vključno s pobudo Destinacija Zemlja;
19. PRIPOROČA okrepitev hibridne vesoljske komponente programa Copernicus na podlagi zahtev ključnih uporabnikov ter ob upoštevanju nasvetov in priporočil foruma uporabnikov programa Copernicus; PRIPOROČA, da se določi, katere zmogljivosti in storitve bi bilo treba okrepiti v „arhitekturi satelitov Sentinel“, da bi zagotovili avtonomnost in odpornost, ter POZIVA Komisijo, naj oceni, v kolikšni meri bi bilo satelite Sentinel, ki so hrbtenica infrastrukture programa Copernicus, mogoče dopolniti z dodatnimi evropskimi javnimi in/ali komercialnimi zmogljivostmi, pri čemer naj posebno pozornost nameni rešitvam v okviru „novega vesolja“;

20. PRIPOROČA, naj se kot pot naprej oceni, kako bi lahko hibridna vesoljska komponenta programa Copernicus izkoristila dodatne zmogljivosti, inovacije in povečanje učinkovitosti na področju opazovanja Zemlje, vključno s prožnim in dinamičnim določanjem nalog, pogostejšimi ponovnimi pregledi in slikami višje ločljivosti, da bi podprli storitve programa Copernicus v skoraj realnem času, da bi zadostili nenehno spreminjajočim se zahtevam, pri tem pa upoštevali tveganja za varnostne interese EU;
21. POUDARJA, da je treba zagotoviti kalibracijo in potrjevanje satelitskih podatkov in informacijskih produktov z uporabo zanesljivih visokokakovostnih podatkov *in situ*, z dokumentirano kakovostjo, dostopom do podatkov, pripravljenih za analizo, integracijo podatkov iz vseh virov in različnih ločljivosti, pa tudi hitro razpoložljivost visokokakovostnih podatkov, da bi čim bolj povečali njihovo uporabo;
22. PODPIRA cilj ponujanja naprednih javnih podatkov in proizvodov za spodbujanje komercialnih dejavnosti nižje v prodajni verigi, in POZIVA Komisijo, naj poskrbi, da bo program Copernicus lahko pomembno prispeval k industriji EU, in sicer z nudenjem pogodb za pridobivanje podatkov minimalnega standarda na podlagi potreb uporabnikov, kakovosti podatkov in znanstvene relevantnosti;
23. PRIPOROČA intenzivnejša prizadevanja za izvajanje politik, s katerimi se spodbuja uporaba podatkov programa Copernicus v okviru javnih storitev v nevesoljskih sektorjih, na evropski in nacionalni ravni ter po potrebi odpravo ovir, ki otežujejo uporabo politik in predpisov;
24. MENI, da je mednarodno sodelovanje na področju opazovanja Zemlje bistveno za učinkovito doseganje skupnih mednarodnih ciljev politike, in POUDARJA, da je v sporazumih in upravnih dogovorih z mednarodnimi partnerji potrebna vzajemnost ter da je treba vzpostaviti ravnotežje med avtonomijo in sodelovanjem EU, tudi z učinkovitejšimi stiki z mednarodnimi skupinami in institucijami za opazovanje Zemlje;

25. kar zadeva spodbujanje uporabe:

- a. PRIPOROČA, da se pri razvoju storitev, vključno z vesoljskimi podatki in produkti, pa tudi pri pridobivanju novih podatkov, uporabi dodatnih informacij in spodbujanju uporabe programa Copernicus, dejavno sodeluje s forumom uporabnikov programa Copernicus in upošteva njihovo informirano mnenje, zlasti na podlagi povratnih informacij uporabnikov in držav članic;
- b. IZPOSTAVLJA pomen vzpostavitve vsaj ene platforme za dostop do podatkov in informacij programa Copernicus, povezane z računalniškimi viri, da bi podprli gospodarske ekosisteme in raziskave, ter pomen povezovanja nacionalnih podatkovnih platform v mreže, da bi zagotovili trajnosten in neodvisen evropski dostop do podatkov in informacijskih produktov;
- c. PRIPOROČA Komisiji, naj skupaj s pooblaščenimi subjekti programa Copernicus, tudi z EUSPA, in v sodelovanju z državami članicami do sredine leta 2023 opredeli dosledno strategijo za spodbujanje uporabe in z njo povezan akcijski načrt, da bi podprli politike EU in nacionalne politike ter se hkrati usmerili v ustvarjanje socialno-ekonomske vrednosti, ki jo omogoča vesoljski program EU, zlasti v:
 - i. razvoj rešitev za lažjo uporabo podatkov in proizvodov programa Copernicus pri sprejemanju utemeljenih odločitev, predvsem za nosilce odločanja in institucije, pristojne za javne politike;
 - ii. potrebo po razvoju medsektorskih in multidisciplinarnih storitev, potrebnih za spodbujanje uporabe, tudi med nevesoljskimi akterji;
 - iii. medsebojno plemenitenje različnih komponent vesoljskega programa EU, kot sta Galileo in Copernicus;

- iv. podporo nacionalnim forumov uporabnikov, Releje Copernicus in Akademijo Copernicus ter druge nacionalne pobude, v okviru katerih so dobro izkoriščeni obstoječi instrumenti EU, da bi razširili ukrepe za spodbujanje uporabe v vseh državah članicah ob podpori pooblaščenih subjektov, pri tem pa upoštevali priporočila foruma uporabnikov programa Copernicus;
 - v. priložnosti za pridobitev znanj in spretnosti za spodbujanje uporabe in prispevanje k zmanjševanju vesoljskega in digitalnega razkoraka v Evropi, zlasti s krepitevijo zmogljivosti v vseh državah članicah ter usposabljanjem nacionalnih strokovnjakov, podjetnikov in akademikov;
 - vi. razvoj ciljno usmerjenih ukrepov za povečanje zmogljivosti v državah članicah z nastajajočo vesoljsko industrijo ter podporo ekosistemu „novega vesolja“ in sektorju, ki je nižje v verigi.
-